

UMJETNOST
PRIBLIŽAVANJA

DANI SRPSKE
KULTURE

SKD PROSVJETA
ZAGREB

15.10.
— 15.11.2021.

UMJETNOST PRIBLIŽAVANJA

PROGRAM

PRIBLIŽAVANJE
POEZIJOM
ČITANJE
DRUGIH

15. – 17. 10. 2021.
SKD PROSVJETA,
PRERADOVIĆEVA 21

MARKO TOMAŠ · STAŠA ARAS ·
DEJAN MATIĆ · IVAN ERGИĆ ·
ANTEJ JELENIĆ · KORANA
SERDAREVIĆ · IVICA PRTEŇJAČA

PRIBLIŽAVANJE
IZLOŽBOM

SKD PROSVJETA,
PRERADOVIĆEVA 21

25. 10. –
15. 11. 2021.

PRIBLIŽAVANJE
KROZ KAZALIŠTE
I PLES

3. 11. 2021.,
“ZLOSTAVLJANJE”
KAZALIŠTE KNAP

IZLOŽBA "UMJETNOST PRIBLIŽAVANJA"

Izložba u suradnji s umjetničkom organizacijom „Kuda.org“ iz Novog Sada u produkciji SKD „Prosvjeta“ predstavlja radove dvadesetak hrvatskih i srpskih umjetnika, te povezuje kulturne institucije i udruge objedinjene oko podudarnih svjetonazorâ i ideja, podržava kulturne politike slobode komunikacije i izražavanja, a izložba je rezultat upoznavanja i komunikacije, zajednička kustoska selekcija Davorke Perić i Zorana Pantelića koja ukazuje na društvene fenomene, te kroz informiranje o njima želi pokrenuti procese društvene promjene.

Ukoliko bi kroz jedan rad izložbe govorili o cijelom projektu to bi bio rad „ČOVJEK = ČOVEK“ riječ je o objektima i foto akciji asocijacije APSOLUTNO koja obilježava granicu između Istoka i Zapada Europe, na način da na teritorij ničije zemlje između državnih granica autori postavljaju prometne znakove s natpisom „HUMAN“ (na jezicima zemalja koje graniče), te nevidljivu granicu čine vidljivom i ukazuju na (ne)jednakost ljudi i njihovih sudbina s obje strane granice.

Izložba okuplja radove umjetnika Dragana Protića i Đorđa Balmazovića, Siniše Labrovića, Gilda Bavčevića, Vahide Ramujkić, Zorana Pavelića, Kate Mijatović, Lane Stojičević, Marka Paunovića, Nikolete Marković

i Andreja Mirčeva, Spartaka Dulića, Dalibora Martinisa, Igora Bezinovića i Ivane Pipal, Roberta Vodanovića Čopora, Sandra Đukića, neobjavljenе radove dramaturgije Ivane Momčilović s glumicom Sonjom Savić, radeve koje potpisuju umjetničke grupe Asocijacija APSOLUTNO, Grupa Škart te radove ljudi koji nisu profesionalni umjetnici, ali djeluju u polju umjetničkih akcija i aktivizma kao što su radovi grupe „NEpraktične žeNE“ Brigitte Medo i Lenke Zelenović s projektom „Kuvarica“ iz produkcije umjetničke organizacije „Škart“ čije glavno usmjerenje, koje neformalno nazivaju arhitektura ljudskih odnosa, govori o aktivnostima okrenutim publici koja ne provlazi iz uskog umjetničkog kruga. Dani srpske kulture u organizaciji SKD „Prosvjete“ ove godine odvijaju se pod godišnjom temom „Umjetnost približavanja“ koja potiče komunikaciju i daje vidljivost društvenih problema kroz umjetničko djelovanje sa ciljem poticanja na društvene promjene i što boljim povezivanjem kulturno-umjetničke scene u regionu. U fokusu su povezivanje umjetnika i institucija, koprodukcije i cirkulacija kulturnog i umjetničkog programa u regionalnom kulturnom prostoru te povezivanje tzv. „visoke“ i popularne kulture, umjetnosti i svakodnevnog života sa ciljem stalnog popravljanja društva, koju potiče progresivni i inovativni karakter umjetničkog rada. Stoga Umjetnost približavanja dodjeljuje važnu ulogu kulturi i umjetnosti u tim procesima. Ciljevi naših aktivnosti usmjereni su na angažman i promjenu stanja, te je stoga cilj zajedničkog projekta izložbe Umjetnost približavanja usmjerjen na normalizaciju odnosa i poticanje kako međunalionalnog društveno-političkog tako i kulturnog povezivanja.

GRUPA ŠKART: "NEpraktične žeNE"

20 vezenih tkanina,
2000. - projekt u toku

Zanatska zadruga, nastala 2000. godine, okuplja žene, muškarce i ostale, sa zajedničkim ciljem da novim kuvaricama, zaboravljenim proizvodima "narodne radinosti" prevedenim u jezik i estetiku današnjice, povedu uradi-sam/aborbu protiv patrijarhata i nasilja, za jednakost, solidarnost i pravo glasa.

NEpraktične žeNE nas, svojim jednostavnim izvezenim rimovanim dvostihom, svakodnevno opominju i podsećaju da zajedno tragamo za jezikom novih pobuna.

Fotografija na transparentu

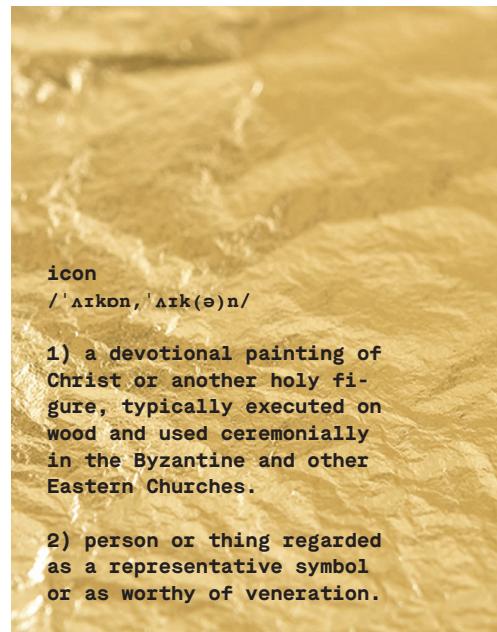
Gildo Bavčević radom "3+2=5" referira se na svoje rođenje u miješanom braku. Uz postav autoportreta na ulazu u Kulu Jankovića, na otvaranju manifestacije "Udjjetnost približavanja" pročitao je dio teksta "Ljudi s pet prstiju" preminulog novinara Gorana Vežića:

GILDO
BAVČEVIĆ:
3+2=5

"Jednom me u Kninu, pred sam početak rata, kanadski novinar John Hasek, koji je na kraju rata poginuo kod Bihaća, pitao kako će razlikovati Hrvate i Srbe. "Teško", odgovorio sam. Možda nedjeljom kad vidiš tko će u koju crkvu - Hrvati u katoličku, Srbi u pravoslavnu. Nećeš ih razlikovati ni po jeziku, ni po pjesmi -Hrvati pjevaju skoro isto kao i Srbi. Nećeš ih razlikovati ni po običajima, ni po hrani. Svi na tom krajnjem europskom rubu, zone pećene janjetine, koja se proteže od Irana i Azerbejdžana, vole, pogotovo u ovo doba godine, janjetinu s ražnja. Srbe i Hrvate nećeš razlikovati ni po igrama. Svi su igrali, i Hrvati i Srbi, u tom dijelu Hrvatske, u Dalmatinskoj zagori, Šijavicu, temperamentnu igru koja se igra s pet prstiju jedne ruke, tako da pogadate zbroj ispruženih vlastitih prstiju i prstiju svog suparnika. Devedesete godine i kasnije, ljudi s pet prstiju su se povukli..."

SINIŠA LABROVIĆ: “BEZ NAZIVA”

Video instalacija,
objekti, 2021.

SANDRO ĐUKIĆ: “DAMNATIO MEMORIAE”

Intervencija na
fotografiji, 2021.

IGOR BEZINOVIC, IVANA PIPAL: “MIKROKAZETA - NAJMANJA KAZETA KOJU SAM IKAD VIDIO”

Animirano-igrano-dokumentarni film,
trajanje: 19'15'
koprodukcija: Bonobostudio, Hrvatska
/ Theory at Work, Srbija, 2020.

Kratkometražna hrvatsko-srpska ko-produkcija Igora Bezinovića i Ivane Pipal, film "Mikrokazeta - najmanja kazeta koju sam ikad video", ovaj hibrid filmskih žanrova očarava lakoćom, izravnošću i humorom.

"Mikrokazeta - najmanja kazeta koju sam ikad video" nastaje u produkciji Bonobostudia. Uz režiju, Igor Bezinović i Ivana Pipal potpisuju i scenarij. Animaciju je također radila Ivana Pipal, a direktor fotografije je Ivan Slipčević. Montažerka je Maida Srabović, oblikovanje zvuka radio je Martin Semenović, glazbu Hrvoje Nikšić, u filmu igraju Đorđe Branković i Petra Zlonoga, producentica je Vanja Andrijević, a koproducentice Dragana Jovović i Marta Popivoda. Film nastaje u koprodukciji sa kućom Teorija na delu iz Srbije, a radnja se vrti oko Zokija koji slučajno pronađe mikrokazetu na hrpmama smeća velikog odlagališta otpada na otoku Lošinju.

DALIBOR MARTINIS: "OD MARINE KUTINE DO KRASTAVČETA"

29.09.2021,
32 fotografije, 2021.

Iz serije: *Memories of unvisited places*, found footage / Google StreetView, 2018, 32 fotoprinta, 30x16 cm

Iz virtualnih putovanja koje provodi Dalibor Martinis unazad dvije godine izdvojen je put od Marine Kutine do Krastavčeta u Srbiji.

MARKO PAUNOVIC: "ŠTO JE PUT?"

Video dokumentacija performansa, 2021.
Kamera: Goran Škofić

Bilješke za izjavu o anarhizmu i teatru izvedenu u Islamu Grčkom 2021. godine preuzete su iz knjige Julian Beck, Život teatra: Odnos umjetnika prema borbi naroda, DAF, Zagreb, listopad 2012. Uz zvučnu instrumentalnu dionicu izvedeni su i dijelovi teksta iz Života Teatra.

"Svrha je teatra služiti potrebama naroda. Narod nema sluge. Narod se sam poslužuje. Narod treba revoluciju, da bi promjenio svijet, sam život.

Jer način na koji živimo previše je pun bola i nezadovoljstva. Fatalno bolan za premnoge ljudi. Za sve nas. Ovo je doba izvanrednoga stanja. Zato je teatar za izvanrednoga stanja teatar svijesti. Prva stvar je sve nahraniti, zaustaviti nasilje i sve nas oslobođiti. ... Siromašni su razbaštinjeni. Pa, umjetnici aktivisti igrat će na ulicama, govorit ćemo što se događa, koliko je loše, i što ljudi mogu učiniti da promijene stvari, i koje je odredište - cilj revolucije..."

Marko Paunović, sound artist i zvučni skulptor bavi se sintezom elektro-akustike i ambijenta, istražujući zvučni potencijal okoliša. U svom radu koristi ekstenzivnu manipulaciju četvorokanalnih magnetofonskih traka, reverbalizirane i loop audio fragmente, stavljajući akcent na atmosferičnost ili čist zvučni sadržaj vokalnog izvođenja.

ZORAN PAVELIĆ: "ČITANJE CRTI"

Video dokumentacija performansa, 2021.
Kamera i montaža: Goran Škofić
Zvuk: GILDO Bavčević

Tekst iz 2000. godine, 'Politički govor je suprematizam', 2021. godine preimenovan je u 'Čitanje Crti'. Tekst je pisan sa namjerom izbjegavanja 'sadržaja', onoga o čemu se govori. Performans je izveden 21. srpnja 2021. na nogometnom igralištu u Islamu Grčkom. Autor na granici koja razdvaja i spaja dva prostora Islam Grčki i Islam Latinski čita tekst.

"...Politički govor je - ime - jedne zemlje, u kojoj postoji izdisaj kao čin, a udisaj kao nastavak - nastanak toga prvoga čina. Nama je nevidljiv, nedodirljiv, ali ga osjećamo, ne susrećemo ga na ulici, on je tako čist i nematerijalan..."

Govor je društvena-inspirativna činjenica. Pretendira biti učinkovit, namjeravajući pri tom ostati dosljedan u potpunosti svom vlastitom prvobitnom izričaju. Okružen je fundamentalnim nepredmetnim događajima, zbog čega i sam biva nepoželjan".

C R T A - Raspitaj se gdje je sandučić za budućnost..."

KATA MIJATOVIĆ: "IZBOR"

Video projekcija, 2021.

Početna referenca u prostornoj intervenciji 'Izbor' je odgovor pisca Vladana Desnice na pitanje upućeno mu u vezi njegovog nacionalnog opredjeljenja kao pisca. Na pitanje čiji je on pisac, hrvatski ili srpski, Vladan Desnica odgovorio je riječju 'ili'. Veznik 'ili' odabrao je kao razmeđe, pa i kao odgovor koji spaja obje mogućnosti, a istovremeno poništava svaku nužnost izbora. Ovakav izbor potvrđuje i ilustrira cijelokupno njegovo djelo u kojem 'biti pisac' nadilazi svako nacionalno opredjeljenje.

ROBERTO VODANOVIĆ ČOPOR: “FRAGMENTI”

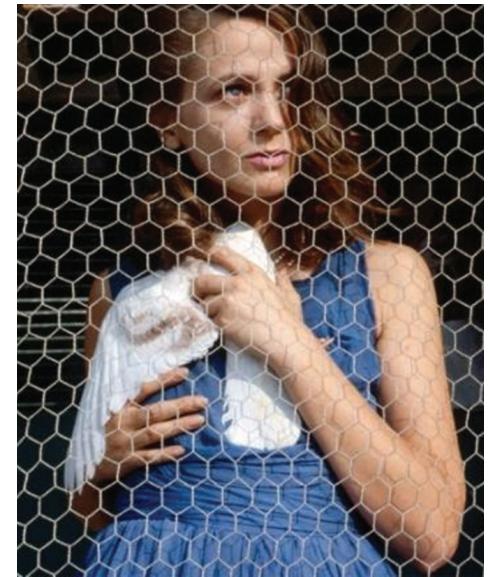

Audio rad, snimljen na granici sela Islam Grčki/Islam Latinski, 2021.

Rad propituje na koji način fragmente otregnute od cjeline, zanemarene i odbačene, integrirati u novu smislenu i skladnu cjelinu, možemo li u svakodnevnom životu činiti da dobre stvari iz prošlosti koristimo kao nešto što će učiniti našu budućnost boljom.

Roberto Vodanović Čopor je multimedijalni umjetnik istraživač. Intuitivno istražuje zvuk, riječ, sliku, pokret. Svoju eksperimentalnu glazbu često kombinira sa zvucima prirode, gradova i zvukovima koje stvara od predmeta iz svakodnevnog okruženja.

IVANA MOMČILOVIĆ & SONJA SAVIĆ: “SLOBODNE PRIVREMENE TERITORIJE”

Platforma za prošla i sadašnja vremena „Svetokret“ je postojala u periodu od 1990.-1991. u Beogradu, Ul. Francuska 19. Rad realiziran u suradnji s Akademskim filmskim centrom Doma kulture „Studentski grad“ za potrebe izložbe „Devedesete, rečnik migracija“ u Muzeju Jugoslavije, Beograd, 2019.-2020.

“Male mini mikro magije”, zakopavanje umjetničkih radova sa ciljem otkopavanja kada rat prođe simbolički doprinio oslobođenju teritorija u svijetu zahvaćenom permanentnim ratovima.

ALEKSANDAR MILOSAVLJEVIĆ: FOTOGRAFIJE, 1991. SONJA SAVIĆ: “SVETOKRET”

Centar za nove medije_kuda.org je nezavisna kulturna organizacija koja od 2001. godine okuplja umjetnike, teoretičare, medijske aktiviste, istraživače i širu publiku oko suvremene umjetničke teorije i prakse, aktivizma i politike.

kuda.org odabran je za partnera u produkciji ove izložbe jer kritički intervenira u sferi istraživanja, umjetničkog i društvenog eksperimentalnog djelovanja u polju umjetničkog i kulturnog stvaralaštva te kritike kulturnih politika, te osnaže kritike i otpore.

TREN - UMETNOST v PRIBLIŽAVANJA DANAS

Nedavni iznenadni poziv na saradnju i realizaciju izložbe, uprkos kratkom roku i kovidu, prepoznali smo kao potencijal za povezivanje i upoznavanje. Prihvatali smo sa zadovoljstvom da se priključimo i skupa realizujemo selekciju autora i radova za izložbu. Jer u životu se uglavnom susrećemo sa izazovima koje gledano unazad kasnije vidimo kao (ne)propuštene prilike koje vode u nove pravce. Izazov koji nam je predložila Davorka kroz osvrt na ulogu umetnosti povezivanja i njen angažman u društvenoj realnosti je usmerio našu pažnju na izbor specifičnih radova i autora koji referišu na polje savremene producije iz perioda 90ih godina sve do danas a koji su i dalje aktuelni, šta više imaju i oporo pojačano dejstvo.

Na ovoj izložbi se nalaze radovi sa snažnom slojevitom koncentracijom asocijacija iz života koje nisu uvek u vidnom polju, i stoga bude i podstiču posmatrača na promišljanje sopstvene pozicije u tumačenju sopstvenih stavova. Umetnost konstantno transformiše samu sebe i društvo. Stoga je i izbor radova usmeren na one koji u svom karakteru kritički propituju, intrigiraju i oplemenjuju, istovremeno upozoravaju i inspirišu. To su umetnički radovi koji svi do jednog pokreću

proces sa više mogućih ishoda i širokim spektrom tumačenja. Objedinjavanjem ovih poetika doprinosi se pojačanoj koncentraciji različitih senzibiliteta, suštinski bliskih i uvek spremnih na prihvatanje iznenadnih izazovnih poziva, kao i u svakom upoznavanju i približavanju.

Pre 100 godina u tada novonastalom geopolitičkom i ideološkom ambijentu, i u tada burnom propitivanju uloge umetnosti, jugoslovenski pesnik je pevao: ‘..Naše vreme, naše Veliko Danas, drugačije je od svih dosadašnjih vremena...’*. Pre 100 godina je pisano u pesničkom proglašu snažno i vatreno: ‘...Naše su pesme pokreti prostora i budućih svetova,...’** Danas je Svet u novom kompleksnom ideološkom i geopolitičkom ambijentu migrantske krize, tehnološkog nadzora, pandemije kovida, automatizovane proizvodnje, drugačiji od svih dosadasnjih vremena, u kojem su ljudi istovremeno suprotstavljeni i usmereni jedni na druge.

Ova izložba je nastala u afektu, na raskršcu stapanja emulzija za umetničko približavanje, bez jezičkih barijera, britko i direktno, sa bliskim osećajem za etičnost, solidarnost i slobodu, da se kroz umetnost približi svet i mi u njemu, naše Veliko Danas.

Ovo je jedna nepropuštena prilika.

Zoran Pantelić
kuda.org

* Ljubomir Micić, Drama, Zenit br. 22, Zagreb, 1923.

** Ljubomir Micić, Čovečanstvo, Zenit br. 20, Zagreb, 1922.

ASOCIJACIJA APSOLUTNO

Asocijacija APSOLUTNO
'HUMAN:ČOVEK', 1996-1999. /
nova izvedba kuda.org 2021.
prometni znak postavljen na
graničnom prijelazu HR-SRB
s natpisom ČOVJEK:ЧОВЕК

Osnovu projekta HUMAN:ČOVEK činilo je markiranje granične linije koja je dijelila Europu na Istok i Zapad. U višegodišnjoj akciji, asocijacija APSOLUTNO je markirala ovu geopolitičku liniju razdvajanja postavljanjem prometnog znaka s natpisom ČOVEK na „ničijoj zemlji“ između graničnih prelaza zemalja koje se nalaze duž te linije, korištene službene jezike tih zemalja za natpis na znakovima. U skladu s tadašnjim modusom rodne reprezentacije, u prometnoj signalizaciji u projektu korišten je isključivo muški rod u prijevodima na nacionalne jezike graničnih zemalja.

Iako su fizičke granice označene u projektu HUMAN:ČOVEK promijenile karakter posljednjih dvadeset godina, religijska, rasna, rodna i ekonomска segregacija čini osnovna pitanja ovog projekta i dalje aktualnim. Danas, kada je sputana osnovna vrijednost ontološke zasnovanosti života, u kontekstu krize parla-

mentarnih demokracija, tehnologija i medija u ulozi kontrole javnih prostora, pregrupiravanja kapitala i raspodijela prirodnih resursa planete, nužno je iznova propitati društva i zajednice u kojima živimo i mesta za razumjevanje, altruizam, empatiju, humanizam, solidarnost.

ČOVEK je, više nego ikad, i dalje osnovna jedinica koja rezonira. Prvobitna intervencija Asocijacije APSOLUTNO prije dvadeset godina imala je u fokusu režime vrednovanja ljudskih bića i slobode kretanja, u kontekstu internacionalnih sankcija prema građanima Srbije i tadašnjeg geopolitičkog poretku u Evropi. Ali u današnjem kontekstu, u kom dominiraju novi i kompleksniji oblici sankcija, kontrole i medijske manipulacije, čovjek je i dalje upućen na čovjeka da utvrdi svoj vlastiti društveni položaj i nove poglede na situacije u stalnom propitivanju vlastite snage za društveni angažman.

<
Asocijacija APSOLUTNO:
NEVIDLJIVE GRANICE,
Armin (18), Linija
razgraničenja između
Istočnog i Zapadnog
Mostara, Bosna i
Hercegovina, 1996.

>
Asocijacija APSOLUTNO,
HUMAN:ČOVEK, Domino,
1997.

ŠKART: “TVOJE GOVNO - TVOJA ODGOVORNOST”

Naljepnica, ulična akcija, 2000. - projekt u toku

Ulična akcija započeta sredinom 2000. godine kao škart-samizdat-samodat. Poruka se širila od zastavica pobodenih u ulična govanca, preko plakata, do direktno uručenih naljepnica i bedževa. Završna priredba, održana oktobra 2000. u Centru za kulturnu dekontaminaciju, okupila je, za tu priliku oformljen, HORKEŠKART, horski kolektiv koji u kontinuitetu od 2 decenije nastavlja sa samostalnim radom i danas, upravo se svađajući i ujedinjujući oko novog repertoara.

Jedan od slogana grupe „Škart“, nastao u konotaciji prema izrici o „preuzimanju odgovornosti“. Ova naljepnica je dijeljena kao besplatan ‘označitelj’ da građani slobodno po svom sudu markiraju javni prostor i time doprinesu javnom oglašavanju ove pseudo-kampanje. Nikada nije bilo jasno u čemu se sastoji i kako izgleda „preuzimanje odgovornosti“, budući da nikada nije bila preuzeta ili odgovornosti nema. „Zločin truli, smrad mu se do neba diže.“ (Hamlet) Dugogodišnji rad grupe u polju umjetnosti i dizajna zasnovan je na suradnji, igri i toleranciji, uz primjenu metoda suvremenih aktivističkih kolektiva. Od 90-tih niz godina, nizom uličnih akcija komentirali su i sudjelovali su u promjeni tadašnjeg socio-političkog okruženja (Tvoje govno - tvoja odgovornost, Bonovi za opstanak, Tuga, Optužena/Nisam kriva...).

SPARTAK DULIĆ: “SLAVKO MATKOVIĆ JE ALAN FORD, SPARTAK DULIĆ JE DYLAN DOG”

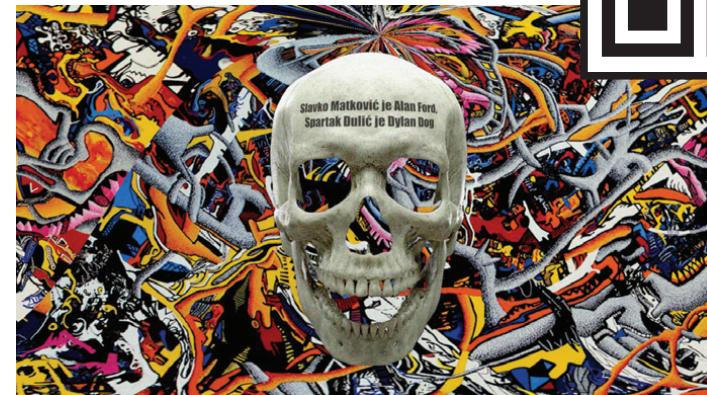
Video animacija (Spartak Dulić feat kuda.org), 2021.

Progut'o nas prostor
Vječne čekaone strašne,
Gdje spodobe lelujaju
U hodnicima bez zraka.

Oči su na kukama
I svjetlosti nema,
Crve s leđa grebu
Kazaljkama od sata.

Beskonačnih karika
Mrežu oštru prepliću,
Ližu krvi crne
Od požude se kikoću.

>
QR code za preuzimanje
animacije na telefone.

VAHIDA RAMUJKIĆ: “ISTORIJE U RASPRAVI”

Prostorna instalacija,
2007. - projekt u toku

“NAŠKI”

Funkcija revidiranja, odnosno proizvodnje novih historijskih narativa nalazi se u čvrstoj sprezi sa uspostavljanjem dominantnih proizvodnih i društvenih odnosa koje trebaju podržati. Funkcija narativa koji su se od početka 90-ih plasirali i normalizirani putem nastavnih programa elementarnog i višeg obrazovanja u svojim rezimiranim verzijama na čitavom jugoslovenskom prostoru, bila je upravo proizvodnja (slike) realnosti po kojoj je regresija na kapitalističke društvene odnose bila neminovna, a nastavak socijalističkih nezamisliv.

Za te potrebe bilo je potrebno generirati novi društveno-politički subjekt koji će biti i osnovni nosilac kardinalno izmenjenih društvenih odnosa, koji će se čak šta više dobrovoljno, s romantičarskim zanosom, angažirati ili bar podržavati odnose na kojima ovaj poredak počiva, tj. odnose eksploracije, privatizacije, itd. pre svega bivajući i sam podčinjen svodenjem svog identiteta na puku etničku pripadnost. Ova pre-identifikacija društvenih subjekata zahtevala je izmenu i istorijskih subjekata, te je jedan od najvažnijih instrumenata za dezintegraciju jugoslovenske zajednice bilo koncipiranje istorijskog narativa iz partikularnih lokalno dominantnih nacionalno-etničkih vizura.

Kada se radi, na primjer, o izmenama u demografskoj kompoziciji stanovništva na

prostoru bivše Jugoslavije tokom ratova 90-ih, uporedno sagledavanje tadašnjih udžbenika bivših republika, nedvosmisleno će nam pokazati kako se kroz pristrasno iznešene podatke mjerene novom nacionalno-etničkom metrikom proizvodi i homogenizacija dominantnog društvenog i istorijskog kolektivnog subjekta, u kome više neće biti mesta za jugoslovenstvo.

Biblioteka Istorija u raspravi čini rastuću zbirku udžbenika (pre svega) istorije koji su se u različitim istorijskim periodima koristili na prostoru bivše Jugoslavije. Osnovna svrha ove zbirke sastoji se u tome da omogući jedan širi uvid na koncipiranje i preusmeravanje dominantnih društvenih politika putem zvaničnih narativa. Zbirka trenutno broji preko 450 osnovnoškolskih i srednjoškolskih udžbenika.

U različitim prilikama dijelovi biblioteke korišćeni su za organiziranje serije radionica koje su za predmet imale komparativne analize udžbenika važećih u različitim povijesnim razdobljima ili nacionalnim kontekstima. Metodološki radionice kombiniraju praktični pristup koji pristupa iz sfere umetnosti i dizajna, (upotreba kolaža, asemblaža), s diskurzivnim, nalazeći svoje ishodište u opipljivom fanzinu koji ostaje za buduću upotrebu. Ovom prilikom, biće izložena selekcija udžbenika maternjeg jezika, književnosti, rječnika koji su bili u upotrebi u različitim povijesnim periodima na prostoru bivše SFRJ.

NIKOLETA MARKOVIĆ I ANDREJ MIRČEV: "MI, TO JE VIŠE NJIH NEGO JA I TI"

Trokanalna video
instalacija, 2021.

"GENEVIÈVE:
Ja ne govorim o tebi i
sebi, rekla sam »mi«.
Mi, to je više njih nego
ja i ti.

JEAN:
Nadam se samo da imamo
dovoljno tih »mi« uz
sebe i iza sebe.

Nešto se utišalo."

* Citat preuzet iz drame Bertolta Brechta "Dani Komune" - Dramski tekstovi I - u prevodu Zvonimira Mrkonjića, izdanje Centra za kulturnu djelatnost SSO Zagreb, 1981. Ova scena određuje konceptualni okvir video-drame, koja meandriira između medijskih artefakata, citata i kartografije. Kao uprizorenja osporenog kolektiviteta sastavljeni intervali slike razotkrivaju prisilu ponavljanja. Figure crvene prošlosti izbijaju na površinu, uporno se otimajući revizionističkom potiskivanju. Lekcija nije samo ono vidljivo, već biva sazdana od onog što je izostavljeno, što je odsutno i što iritira. Prostor-vrijeme nemogućeg „Mi“. Čežnja za zajednicom kao otpor ajkulama kapitala.

Izvorna video-drama premijerno je prikazan u okviru festivala Dani Bertolta Brechta 2021 u Literarforum Brecht-Haus u Berlinu.

Sandro Đukić, Vis, 2021.

Izložba Umjetnost
približavanja je središnji
program Dana srpske
kulture i održava se
uz podršku Savjeta za
nacionalne manjine
Republike Hrvatske.

Hvala:
Leda Lebarić,
Roman Danko,
Humana Nova

Dizajn:
Nikola Križanac

SAVJET ZA
NACIONALNE
MANJINE